STAATSCOURANT
Officiële uitgave van het Koninkrijk der Nederlanden sinds 1814.
Nr. 34324
6 oktober 2026

Zwangerschap en geboorte: Samenwerking tussen sectoren in de integrale geboortezorg en met andere domeinen, ZonMw

Datum geplaatst: 6 oktober 2026
Deadline projectidee: **10 december 2026, 14.00 uur**
Deadline uitgewerkte subsidieaanvraag: **11 mei 2027, 14.00 uur**
Plaats: Den Haag

Let op! Deze subsidieronde bestaat uit 2 fasen: een projectidee en een uitgewerkte subsidieaanvraag.

Inhoud

1. Samenvatting
2. Doel subsidieoproep
3. Voorwaarden en verplichtingen
3.1. Voorwaarden
3.1.1. Wie kunnen er aanspraak maken op subsidie?
3.1.2. Staatssteun voorkomen
3.1.3. Samenwerking en bijdrage van derden
3.1.4. Welk bedrag kunt u aanvragen?
3.1.5. Praktische voorwaarden
3.2. Verplichtingen
4. Beoordeling en prioriteitstelling
4.1. Beoordelingsprocedure
4.2. Relevantiecriteria
4.3. Kwaliteitscriteria
4.4. Prioriteitstelling
5. Indienen
5.1 Indiening via Mijn ZonMw
5.2 Tips
5.3 Verklaring akkoord indienen uitgewerkte subsidieaanvraag
5.4 Inhoudelijke vragen
5.5 Technische vragen
5.6 Downloads en links
6. Bijlagen
Bijlage 1 – Relatie tot lopende en afgeronde programma's en infrastructuren
Bijlage 2 – Staatssteun – de-minimisverordening
Bijlage 3 – Staatssteun – AGVV

1. Samenvatting

Wie

De hoofdaanvrager is een publiekrechtelijke of privaatrechtelijke rechtspersoon, gevestigd in het Koninkrijk der Nederlanden, die aantoonbaar actief is in of affiniteit heeft met de integrale geboortezorg of het sociaal domein. Dit kan bijvoorbeeld een zorgorganisatie zijn (zoals een ziekenhuis, kraamzorgorganisatie of verloskundige praktijk), een gemeente, een GGD of JGZ-organisatie, een kennis-, onderzoeks- of onderwijsinstelling, een VSV/IGO, of een andere regionale samenwerkingsorganisatie.

Samenwerking tussen sectoren in de integrale geboortezorg en met andere domeinen (sociaal, publiek en informeel) is een vereiste.

Waarvoor

Het versterken van de samenwerking binnen en tussen de sectoren in de integrale geboortezorg en de verbinding met het sociaal, publiek en informeel domein zodat (aanstaande) ouders – en in het bijzonder zij in kwetsbare situaties – tijdig passende zorg en ondersteuning ontvangen gedurende de eerste 1.000 dagen.

Subsidieaanvragen richten zich op (één van) onderstaande thema's:
Thema 1: Gedeelde visie en samenwerkingskwaliteit in de integrale geboortezorg
Thema 2: Continuïteit van relatie en ondersteuning voor gezinnen in kwetsbare situaties

Wat

Binnen deze subsidieoproep kan per project maximaal € 300.000,– worden aangevraagd voor een looptijd van maximaal 34 maanden. In totaal is er € 3.300.000 beschikbaar.

Wanneer

Digitale Q&A sessie[1]	15 & 20 oktober 2026, 14.30 –16.00 uur
Deadline indienen kwalificatieverzoek onderzoeksorganisatie[2]	Uiterlijk 27 oktober 2026
Intentie tot indienen kenbaar maken[3]	Uiterlijk 30 oktober 2026
Deadline indienen projectidee	10 december 2026, 14.00 uur
Ontvangst advies van commissie	Eind februari 2027
Opening indienen uitgewerkte subsidieaanvraag	Eind februari 2027
Deadline indienen uitgewerkte subsidieaanvraag	11 mei 2027, 14.00 uur
Ontvangst commentaar referenten	10 juni 2027
Deadline indienen wederhoor	24 juni 2027
Ontvangst besluit	Half oktober 2027
Startdatum project	Uiterlijk 13 december 2027[4]

1 U kunt zich per projectgroep aanmelden door een e-mail te sturen naar Zwangerschap_en_geboorte@zonmw.nl, met daarin ook de vragen die u heeft. Na aanmelding ontvangt u de Teams-link.
2 Organisaties die willen aanvragen als onderzoeksorganisatie dienen vóór 27 oktober de verplichte documenten te mailen naar kwalificatieOO@zonmw.nl met Zwangerschap_en_geboorte@zonmw.nl in cc. Lees meer over de verplichte documenten en te ondernemen stappen op de volgende pagina.
3 Hoofdaanvragers die van plan zijn een projectidee in te dienen vragen wij om uiterlijk 30 oktober 2026 een 'Intentie tot indienen' formulier in te vullen middels deze link.
4 Let op: dit is de officiële uiterlijke startdatum van het project. Houd hier rekening mee.

2. Doel subsidieoproep

Aanleiding programma Zwangerschap en geboorte III

Het ZonMw programma Zwangerschap en geboorte stimuleert sinds 2011 kennisontwikkeling voor betere integrale zorg voor moeder en kind en voor screening rond zwangerschap en geboorte. In opdracht van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) wordt hieraan een vervolg gegeven en heeft ZonMw het programma Zwangerschap & geboorte III uitgewerkt. Dit programma is tot stand gekomen op basis van de aanbevelingen uit de evaluatie van Zwangerschap en geboorte II, de met het veld samengestelde onderzoeksagenda integrale geboortezorg en aandachtspunten benoemd vanuit VWS.

De doelstellingen van het programma Zwangerschap & geboorte III:
Het programma Zwangerschap & geboorte III is een praktijk- en actiegericht vervolg op twee eerder uitgevoerde programma's Zwangerschap en geboorte waarin kennisontwikkeling en implementatie van kennis werd gestimuleerd.

Binnen dit programma ligt de focus op kennisontwikkeling ter verbetering van de gezondheid en het welzijn van moeder en kind in de eerste 1.000 dagen binnen de integrale geboortezorg en in verbinding met het sociale en publieke domein. Tevens heeft het programma tot doel bij te dragen aan het toekomstbestendig maken van pre- en neonatale screening.

Om deze doelstellingen te bereiken stimuleert het programma partijen uit beleid, onderzoek, onderwijs en praktijk om gezamenlijk kennis te ontwikkelen, te implementeren en te verspreiden, om te experimenteren, om te innoveren en om nieuwe (preventieve) interventies te ontwikkelen en te evalueren op de volgende drie programmalijnen:
1. Preventie: gezondheidsbevordering en preventieve zorg
2. Samenwerking tussen sectoren in de integrale geboortezorg en met andere domeinen
3. Pre- en neonatale screening

Binnen alle programmalijnen is aandacht voor (aanstaande) ouders in kwetsbare situaties en wordt

expliciet ingezet op implementatie van kansrijke interventies en verspreiding van kennis uit de eerdere programma's Zwangerschap en geboorte.

Deze subsidieoproep richt zich op programmalijn 2: Samenwerking tussen sectoren in de integrale geboortezorg en met andere domeinen. Een overzicht van lopende en afgeronde programma's en infrastructuren waar programmalijn 2 op voortbouwt of bij aansluit is opgenomen in bijlage 1.

Achtergrond programmalijn 2: Samenwerking tussen sectoren in de integrale geboortezorg en met andere domeinen

Zwangerschap en geboorte verlopen niet voor iedereen even voorspoedig. Bij een deel van de (aanstaande) ouders spelen niet-medische risicofactoren die de zwangerschap, het kind en/of het ouderschap negatief kunnen beïnvloeden, terwijl de aanwezige beschermende factoren onvoldoende zijn om dit op te vangen. Juist de combinatie van medische én sociale risicofactoren maakt dat deze gezinnen een verhoogd risico lopen op slechtere gezondheidsuitkomsten bij zwangerschap en geboorte. Een sterke verbinding tussen de geboortezorg en het sociale en publieke domein is daarom essentieel, en integrale geboortezorg vormt hiervoor het vertrekpunt.

Wat is integrale geboortezorg?[1]

Met 'integrale geboortezorg' wordt het gehele traject van zorg bedoeld vanaf de preconceptiefase tot en met de eerste zes weken na de geboorte, inclusief de samenwerking met en/of overdracht naar de kraamzorg, de jeugdgezondheidszorg (JGZ), huisarts en/of op indicatie de overdracht of verwijzing naar andere zorgverleners, zoals bijvoorbeeld de kinderarts[2]. Vanaf de preconceptiefase tot het jonge ouderschap kan de (aanstaande) moeder rekenen op:
• respect en ruimte voor eigen regie (gezamenlijke besluitvorming, keuzevrijheid en informed consent);
• optimale, empathische begeleiding en zorg passend bij een individuele situatie;
• door daarin (toetsbaar) bekwame begeleiders/zorgverleners;
• waarbij de kernwaarden zijn: vraaggericht, toegankelijk, tijdig beschikbaar, veilig, effectief en doelmatig.
Het doel van 'integrale geboortezorg' is het verbeteren van de zorg door een integrale, multidisciplinaire aanpak, waarbij door een constante evaluatie van de uitkomsten én cliëntervaringen de zorg kwalitatief beter, effectiever en doelmatiger kan worden. Bij integrale geboortezorg staat de zorgvraag van de zwangere centraal, dat wil zeggen dat de zorg vraaggericht is in plaats van aanbodgericht. Door in de gehele geboortezorg uit te gaan van de zorgvraag c.q. het perspectief van de zwangere en deze te koppelen aan de beschikbare evidence-based kennis wordt aanbodgericht denken voorkomen en kan continue, gecoördineerde en kwalitatief goede zorg geleverd worden. Hierbij is het belangrijk dat de zorgverleners in de geboortezorg op beleidsniveau een gedeelde visie hebben en op uitvoerend niveau gebruik maken van ieders deskundigheid en aandacht hebben voor elkaars werkprocessen.

1 Zorgstandaard Integrale Geboortezorg, College Perinatale Zorg (herziene versie 2021), p. 10.
2 CPZ. Leidraad 'Integrale geboortezorg'. Vrij vertaald naar: Shaw S, Rosen R, Rumbold B. What is integrated care? An overview of integrated care in the NHS, Research report, London, Nuffiedtrust, 2011

Er is de afgelopen jaren aantoonbaar ingezet op de verbetering van integrale geboortezorg. Zo lanceerde het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) in 2018 het programma *Kansrijke Start*, gericht op een gezonde ontwikkeling in de eerste 1.000 dagen van een kind, waarbij samenwerking tussen het medisch en sociaal domein centraal staat. Daarnaast heeft de invoering van Verloskundige Samenwerkingsverbanden (VSV's) en de implementatie van het VSV- basiskader geleid tot een vrijwel landelijk dekkend netwerk waarin zorgverleners structureel samenwerken en de afstemming van zorg verbeteren. Onderzoek laat zien dat deze samenwerking zich in de loop der jaren verder heeft ontwikkeld van vooral praktische afstemming naar meer structurele en bestuurlijke netwerken[1]. Ook de evaluatie van de Zorgstandaard Integrale Geboortezorg door het College Perinatale Zorg (CPZ) laat zien dat professionals in het veld hierin al veel werk hebben verzet. Zo is onder meer de positie van moeder en kind versterkt doordat 'samen beslissen' zowel in de spreekkamer als op regionaal en landelijk beleidsniveau hoog op de agenda staat. Ook Kraamzorg Samenwerkingsverbanden (KSV's) worden in toenemende mate gefaciliteerd en beter georganiseerd, wat bijdraagt aan een sterkere positie van kraamzorg in de regionale samenwerking.

Deze ontwikkelingen hebben zich ook vertaald in concrete kennis en praktijkvoorbeelden. Er zijn diverse good practices en evidence-based interventies ontwikkeld, die concrete handvatten bieden voor de verdere versterking van de integrale geboortezorg. Ook de vorige programma's Zwangerschap en Geboorte hebben deze ontwikkeling gevoed en versterkt met onderbouwde kennis, bijvoorbeeld via de VOICE-studie naar essentiële en werkzame elementen van integrale geboortezorg, onderzoek naar gedeelde besluitvorming (Shared Decision Making) en de COMPLETE-studie naar betere afstemming tussen geboortezorg en jeugdgezondheidszorg.

Tegelijkertijd is integrale samenwerking nog niet overal duurzaam geborgd. Ontwikkelde kennisproducten, tools en interventies zijn in veel gevallen nog beperkt geïmplementeerd, opgeschaald en

1 Zorg rond de geboorte | Regionaal | Volksgezondheid en Zorg

structureel ingebed in beleid, praktijk en onderwijs. Daarnaast varieert de verbinding met het sociaal, publiek en informeel domein per regio in zowel karakter als ontwikkelingsniveau. Ook ontbreekt het, zowel bij landelijke partijen als in de regio, nog aan een eenduidige visie om samenwerkingsafspraken, richtlijnen en zorgpaden goed vast te leggen.

Doel subsidieoproep

Het doel van programmalijn 2 is het versterken van de samenwerking binnen en tussen de sectoren in de integrale geboortezorg en de verbinding met het sociaal, publiek en informeel domein zodat (aanstaande) ouders -en in het bijzonder zij in kwetsbare situaties- tijdig passende zorg en ondersteuning ontvangen gedurende de eerste 1.000 dagen.

In opdracht van ZonMw is recentelijk een verkenning naar de stand van zaken van de integrale geboortezorg uitgevoerd. Op basis van een documentenstudie, interviews met stakeholders uit het geboortezorgveld en aangrenzende domeinen en een expertsessie zijn actuele ontwikkelingen, knelpunten en kansen in kaart gebracht. Op basis van deze verkenning en geïdentificeerde prioriteiten, zijn binnen deze subsidieoproep twee samenhangende thema's gedefinieerd: het eerste thema richt zich op de organisatorische en bestuurlijke randvoorwaarden voor domeinoverstijgende samenwerking. Het tweede thema richt zich op de continuïteit die (aanstaande) ouders in kwetsbare situaties daadwerkelijk in hun zorg en ondersteuning ervaren. Beide thema's zijn met elkaar verbonden. Welk thema het beste aansluit, hangt dan ook samen met de fase waarin de (regionale) samenwerking zich bevindt.

In uw aanvraag dient u te onderbouwen waarom u voor welk thema kiest. U kunt kiezen voor thema 2 omdat de randvoorwaarden voor samenwerking al zijn ingeregeld/bestendigd en u zich wil richten op de doorwerking van samenwerking gericht op het versterken van de continuïteit in de ondersteuning van het gezin. U kunt zich ook op thema 2 richten, als deze randvoorwaarden (thema 1) nog niet zijn bestendigd. U dient dan wel nader uit te werken, hoe u hier gedurende de uitvoering van uw project vorm aan geeft. Zodat de samenwerking ook na afloop van de subsidieperiode geborgd blijft.

Thema 1: Gedeelde visie en samenwerkingskwaliteit in de integrale geboortezorg

Dit thema richt zich op de organisatorische en bestuurlijke randvoorwaarden die nodig zijn om duurzame domeinoverstijgende samenwerking in de integrale geboortezorg te organiseren, waarbij ook aansluiting op de beweging Passende zorg, wordt meegenomen. Samenwerking leunt in de praktijk vaak op individuele kartrekkers en beschikbare capaciteit. Gedeelde visie, governance en kwaliteitsbeleid zijn daarnaast niet overal voldoende uitgewerkt; ook ontbreekt het, zowel bij landelijke partijen als in de regio, nog aan eenduidigheid om samenwerkingsafspraken, richtlijnen en zorgpaden goed vast te leggen. Duurzame domeinoverstijgende samenwerking vraagt niet alleen om de juiste competenties bij professionals, maar ook om gezamenlijke uitgangspunten: een gedeelde visie op kwaliteit, gelijkwaardige samenwerkingsstructuren tussen domeinen en eenduidigheid over gewenste uitkomsten en de organisatie van zorg. Zonder deze randvoorwaarden blijft de kwaliteit van samenwerking sterk regioafhankelijk en risicovol bij het wegvallen van sleutelfiguren. Samenwerking met het sociaal domein wordt hierbij gestimuleerd.

Aanvragen binnen dit thema dragen bij aan het beproeven, toepassen of implementeren van instrumenten en werkwijzen die regio's helpen om gedeelde visie, governance en samenwerkingskwaliteit te versterken, met aandacht voor zowel organisatorische randvoorwaarden als vertrouwen, gelijkwaardigheid en gedeelde visie tussen professionals. Bestaande kaders, zoals het VSV basiskader, worden in de uitwerking van de subsidieaanvraag meegenomen.

Binnen dit thema valt (niet uitputtend):
- Ontwerp en ontwikkelonderzoek naar een referentiekader voor het meten en verbeteren van samenwerkingskwaliteit, waarmee regio's zicht krijgen op welke organisatie-elementen en processtappen tot welke uitkomsten leiden.[A]
- Ontwerp en actieonderzoek naar gedeelde, regionaal en landelijk afgestemde uitgangspunten voor domeinoverstijgende samenwerking, gericht op het voorkomen van versnippering tussen regio's en het verbinden van lokale, regionale en landelijke schaalniveaus.[A]
- (Actie)onderzoek naar werkzame elementen (en belemmeringen) van gedeelde visievorming en governance in regionale samenwerkingsverbanden (VSV's).[A]
- (Actie)onderzoek naar en versterken van gelijkwaardigheid tussen het medische, sociale en informele domein, zodat deze in samenhang opereren, met aandacht voor het doorbreken van onderlinge stigmatisering tussen beroepsgroepen.[A]
- Toepassing van een referentiekader voor het meten en systematisch evalueren van samenwerkingskwaliteit, waarmee wordt bepaald welke organisatie-elementen en processtappen tot welke uitkomsten leiden.[B]

- Ontwikkeling van een praktisch toepasbaar afwegingskader voor rol- en taakafbakening tussen domeinen (o.a. het onderscheid tussen signaleren als gezamenlijke verantwoordelijkheid en casusregie als mandaatgebonden rol), op basis van bestaande kennis en ervaring uit de praktijk. Het kader wordt getoetst en verfijnd in de regionale samenwerking en vervolgens verankerd in regionale samenwerkingsafspraken.[B]
- Ontwikkelen en beproeven van een werkwijze waarmee kraamzorg structureel wordt ingebracht in het multidisciplinair overleg en de kwaliteitsregistraties binnen de integrale geboortezorg, zodat kraamzorg een volwaardig en zichtbaar onderdeel wordt van regionale samenwerkingsafspraken, kwaliteitsbeleid en leer- en verbetercycli.[B]
- Het ontwikkelen en beproeven van een continue kwaliteitscyclus (bijv. PDCA) gericht op samenwerking en passende zorg, met aandacht voor zowel structurele als relationele aspecten van samenwerkingskwaliteit.[B]
- Ontwikkelen en beproeven van werkwijzen waarmee het informele domein (vrijwilligers, professioneel gecoördineerd) gelijkwaardig kan worden gepositioneerd aan het medische en sociaal domein, met een aansluiting op verwijsroutes, triage en samenwerkingsafspraken
- Interprofessioneel samenwerken structureel opnemen in opleidingen en nascholing, met bijpassende tools en handreikingen.[B]
- Expliciete verankering van kraamzorg in multidisciplinair overleg en kwaliteitsregistraties, zodat kraamzorg een volwaardig en zichtbaar onderdeel wordt van regionale samenwerkingsafspraken, kwaliteitsbeleid en leer- en verbetercycli binnen de integrale geboortezorg.[C]
- Implementatie, brede opschaling en borging van bewezen kraamzorginterventies (o.a. continuïteitsmodellen, GIZ) voorbij pilotniveau, verankerd in VSV-governance en kwaliteitscycli.[C]

Thema 2: Continuïteit van relatie en ondersteuning voor gezinnen in kwetsbare situaties

Dit thema richt zich op het versterken van de continuïteit die gezinnen in kwetsbare situaties ervaren in hun zorg- en ondersteuning, gedurende de eerste 1.000 dagen. In de praktijk stopt samenwerking vaak bij de grenzen van de eigen sector, en ondermijnen wisselende contactpersonen het vertrouwen van gezinnen – met name wanneer medische en sociale risicofactoren samenkomen. Niet overdracht tussen professionals op zich, maar de ervaren continuïteit van de relatie is bepalend voor tijdige en passende ondersteuning. Waar casusregie wordt ingezet, dient helder te zijn wie op welk moment 'aan zet' is en hoe deze rol gedurende het traject kan verschuiven zonder dat de relationele continuïteit voor het gezin verloren gaat. Dit vraagt om het organiseren van een doorlopende ondersteuningsstructuur, niet alleen om overdrachtsmomenten: langdurige betrokkenheid voorkomt dat gezinnen uitvallen en maakt dat ondersteuning daadwerkelijk landt. Speciale aandacht wordt hierbij gevraagd voor inclusieve geboortezorg/diversiteit

Aanvragen binnen dit thema dragen bij aan het implementeren, opschalen en borgen van werkwijzen die relationele continuïteit tussen de geboortezorg, het publieke domein, het sociaal domein (waaronder JGZ) en het informele domein structureel verbinden, en aan het toerusten van professionals om dit in de praktijk te realiseren. Regio's of VSV's met vergelijkbare projecten (bijvoorbeeld gericht op eenzelfde methodiek, zoals GIZ) worden gestimuleerd elkaar op te zoeken en waar zinvol gezamenlijk op te trekken.

Binnen dit thema valt (niet uitputtend):
- Actieonderzoek naar werkzame elementen en belemmeringen van relationele continuïteit bij domeinoverstijgende samenwerking, met aandacht voor rolhelderheid en een duidelijk aanspreekpunt per gezin.[A]
- Actieonderzoek naar structurele verbinding tussen formele en informele zorg, met aandacht voor drempels die gezinnen ervaren om hulp van vrijwilligers of het sociaal netwerk te accepteren, en hoe vertrouwen in deze vorm van ondersteuning kan worden opgebouwd.[A]
- Ontwikkelen en beproeven van werkafspraken over rollen en verantwoordelijkheden binnen bestaande centrale routes en verwijsstructuren.[B]
- Ontwikkelen en beproeven van heldere afspraken over de signalerende en verbindende rol van kraamverzorgenden in het netwerk verloskunde-kraamzorg-JGZ-sociaal domein, met concrete afspraken over overdracht en opvolging.[B]
- Het ontwikkelen van interprofessionele leerinterventies die aansluiten bij concrete casuïstiek uit de praktijk, gericht op onderling begrip en gezamenlijke reflectie.[B]
- Ontwikkelen en beproeven van een domeinoverstijgende toepassing van een gedeelde gespreks- en handelingsmethodiek (zoals GIZ), gericht op het bevorderen van begrip en continuïteit van relatie tussen domeinen.[B]
- Implementatie en borging van bewezen werkwijzen, zorginnovaties en good practices voor continuïteit van relatie en casusregie binnen de geboortezorg en in samenwerking met JGZ, sociaal domein en informele steun.[C]
- Bovenregionale verspreiding, implementatie en borging van praktijkvoorbeelden via consortia/leernetwerken, met concrete ondersteuning bij duurzame inbedding in de praktijk.[C]

- Gerichte toerusting van professionals op sensitief en contextgericht werken (trauma-, stress- en cultuursensitief handelen, omgaan met wantrouwen) bij gezinnen in kwetsbare situaties.[D]

Cliëntparticipatie is – in principe – een vereiste binnen beide thema's. Indien u dit niet van toepassing acht binnen uw aanvraag dient u dit goed te onderbouwen. Onder 'cliënt' verstaan wij de zwangere, de (aanstaande) ouder(s) en/of het gezin waarop de integrale geboortezorg gericht is.

De activiteiten hierboven zijn gemarkeerd naar de AGVV-categorie waaronder ze vallen. De AGVV (Algemene Groepsvrijstellingsverordening, EU-verordening nr. 651/2014) is de Europese verordening die bepaalt onder welke voorwaarden overheden subsidies mogen verstrekken zonder dat dit als ongeoorloofde staatssteun geldt, en vormt het staatssteunkader dat op deze oproep van toepassing is:
A = Industrieel onderzoek (artikel 25, lid 2 onder b, AGVV)
B = Experimentele ontwikkeling (artikel 25, lid 2 onder c, AGVV)
C = Product- en procesinnovatie (artikel 29 AGVV)
D = Opleiden (artikel 31 AGVV)
Deze indeling (industrieel onderzoek, experimentele ontwikkeling, product- en procesinnovatie of opleiden) is gebaseerd op de artikelen uit de AGVV en bepaalt welk artikel en welke steunintensiteit voor een activiteit gelden. Zie hoofdstuk 3.1.2 'Staatssteun voorkomen' voor een nadere toelichting op de betekenis van elke AGVV-categorie/artikel.

3. Voorwaarden en verplichtingen

Bij het aanvragen van subsidie bij ZonMw zijn er rechten, voorwaarden en verplichtingen om rekening mee te houden. Deze volgen uit de Algemene wet bestuursrecht (Awb). Titel 4.2 van de Awb bevat specifieke bepalingen die van toepassing zijn op subsidies van ZonMw. Daarnaast zijn de Algemene subsidiebepalingen ZonMwvan toepassing.

3.1. Voorwaarden

Uw aanvraag moet aan onderstaande voorwaarden voldoen om in behandeling te kunnen worden genomen.
- De aanvraag past binnen één van de thema's van deze oproep. Onderbouw uw keuze in de aanvraag.
- De aanvraag sluit aan op de doelstellingen van deze subsidieoproep en de doelen van het programma Zwangerschap en geboorte III.
- De aanvraag sluit aan bij de uitgangspunten van de Zorgstandaard Integrale Geboortezorg (ZIG).

Aanvragen gericht op onderstaande onderwerpen komen NIET in aanmerking voor subsidie in deze subsidieronde:
- Aanvraag gericht op capaciteitsproblematiek binnen de geboortezorg.
- Aanvraag gericht op ICT- vraagstukken en gegevensuitwisseling binnen de (integrale) geboortezorg.
- Aanvraag gericht op integrale bekostiging van de eerste en tweede lijn.
- Aanvraag gericht op pre- en neonatale screening. Dit valt binnen programmalijn 3 van het programma Zwangerschap en geboorte III.
- Aanvraag gericht op gezondheidsbevordering en preventieve zorg. Dit valt binnen programmalijn 1 van het programma Zwangerschap en geboorte III.
- Aanvraag gericht op doorontwikkeling van kennisinfrastructuren binnen de geboortezorg. Dit valt binnen het programma Passende zorg.

3.1.1. Wie kunnen er aanspraak maken op subsidie?

De hoofdaanvrager is een publiekrechtelijke of privaatrechtelijke rechtspersoon, gevestigd in het Koninkrijk der Nederlanden, die aantoonbaar actief is in of affiniteit heeft met de integrale geboortezorg of het sociaal domein. Dit kan bijvoorbeeld een zorgorganisatie zijn (zoals een ziekenhuis, kraamzorgorganisatie of verloskundige praktijk), een gemeente, een GGD of JGZ-organisatie, een kennis-, onderzoeks- of onderwijsinstelling, een VSV/IGO, of een andere regionale samenwerkingsorganisatie.

Voor aanvragen vanuit een verloskundig samenwerkingsverband (VSV) geldt het volgende aanvullende onderscheid, afhankelijk van de rechtsvorm van het VSV:
- Bezit het VSV/ IGO rechtspersoonlijkheid[2]? Dan kan het VSV/IGO zelf als hoofdaanvrager optreden.
- Heeft het VSV/IGO geen rechtspersoonlijkheid? Dan kan de aanvraag worden ingediend door:
  - Een rechtspersoon binnen een VSV.
  - Een ander VSV dat wel rechtspersoonlijkheid bezit
  - Een andere regionale samenwerkingsorganisatie, met rechtspersoonlijkheid, waarmee al een

[2] Voorbeelden van een VSV/ IGO dat een rechtspersoonlijkheid is: stichting, vereniging, coöperatie

goede samenwerking bestaat en die bekend is met de geboortezorg

Verder is het belangrijk om te weten dat:
- De partij die de subsidieaanvraag indient de hoofdaanvrager is. De hoofdaanvrager is de persoon aan wie de subsidie bij honorering wordt toegekend en is (eind)verantwoordelijke voor de subsidieaanvraag.
- De bestuurlijk verantwoordelijke is de rechtspersoon die op grond van de statuten bevoegd of gemachtigd is de organisatie te vertegenwoordigen. De hoofdaanvrager en bestuurlijk verantwoordelijke zijn werkzaam bij dezelfde organisatie.
- Eén persoon wordt aangesteld als projectleider van het project. De projectleider is inhoudelijk verantwoordelijk voor de uitvoering en coördinatie van het project en is het eerste aanspreekpunt voor ZonMw.

3.1.2. Staatssteun voorkomen

ZonMw verstrekt geen subsidie als dit leidt of kan leiden tot het verlenen van onrechtmatige staatssteun[3].
- Wanneer de onderzoeksactiviteiten worden verricht door een onderzoeksorganisatie[4] hebben de onderzoeksactiviteiten geen economisch karakter (zie nr. 19 onder a van de Kaderregeling O&O&I). Dit betekent dat er geen sprake is van staatssteun. De steunintensiteit voor onderzoeksorganisaties[5] is daarmee 100%.

Let op: vanaf 1 september 2026 is er een vernieuwde procedure kwalificatie onderzoeksorganisatie. Lees hier meer over de procedure en de te ondernemen stappen.

Een HBO wordt door ZonMw niet aangemerkt als een onderzoeksorganisatie volgens het EU staatssteunrecht. De reguliere, wettelijke onderwijstaken en het daaraan gekoppelde onafhankelijke praktijkonderzoek (zoals binnen lectoraten of practoraten) wordt in beginsel als niet-economisch aangemerkt, omdat dit een wettelijke taak is. Indien dit voor jullie van toepassing is, dan is de steunintensiteit 100%. In de begroting kun je de activiteiten van de HBO dan aangeven als 'niet-economische activiteit'.

- Wanneer de onderzoeksactiviteiten worden uitgevoerd door niet-onderzoeksorganisaties (een onderneming[6]) is er wel sprake van staatssteun. Om rechtmatige staatssteun te kunnen verlenen aan ondernemingen wordt in deze subsidieronde gebruik gemaakt van de volgende staatssteunmaatregelen, die hieronder verder worden uitgelegd: de De-minimisverordening en de Algemene groepsvrijstellingsverordening (AGVV). Indien een project in aanmerking komt voor subsidie met de De-minimisverordening, wordt dit staatssteuninstrument toegepast. Indien dit niet mogelijk is, wordt de AGVV toegepast. U leest in de desbetreffende secties in dit document welke voorwaarden van toepassing zijn voor deze staatssteuninstrumenten.

De-minimisverordening

Om in aanmerking te komen voor de de-minimisverordening moet de aanvrager verklaren of hij/zij, inclusief de aangevraagde subsidie, in de afgelopen drie jaar al de-minimissteun of andere staatssteun voor dezelfde subsidiabele kosten heeft ontvangen en hoeveel. Per begunstigde mag maximaal € 300.000 de-minimissteun ontvangen worden gedurende genoemde periode (afkomstig van verschillende vertrekkende partijen). Aan de hand van de verklaring wordt vastgesteld of nog nieuwe de-minimissteun kan worden verleend.

---

[3] Artikel 107 VWEU.

[4] Definitie onderzoeksorganisatie: Volgens onderdeel 15 sub ee) van de Europese O&O&I-Kaderregeling is de definitie van een 'onderzoeksorganisatie' als volgt: 'een entiteit (zoals universiteiten of onderzoeksinstellingen, agentschappen voor technologieoverdracht, innovatie-intermediairs, entiteiten voor fysieke of virtuele onderzoeksgerichte samenwerking), ongeacht haar rechtsvorm (publiek- of privaatrechtelijke organisatie) of financieringswijze, die zich in hoofdzaak bezighoudt met het onafhankelijk verrichten van fundamenteel onderzoek, industrieel onderzoek of experimentele ontwikkeling, of met het breed verspreiden van de resultaten van die activiteiten door middel van onderwijs, publicaties of kennisoverdracht. Wanneer dit soort entiteit ook economische activiteiten uitoefent, moet met betrekking tot de financiering van, de kosten van en de inkomsten uit die economische activiteiten een gescheiden boekhouding worden gevoerd. Ondernemingen die een beslissende invloed op dit soort entiteit kunnen uitoefenen in hun hoedanigheid van bijvoorbeeld aandeelhouder of lid van de organisatie, mogen geen preferente toegang tot de door deze entiteit verkregen onderzoeksresultaten genieten.'

[5] Voor organisaties die subsidie willen aanvragen als onderzoeksorganisatie is de procedure voor het vaststellen van deze status gewijzigd. Vanaf 1 september 2026 toetst ZonMw de status van de aanvrager na het openen van de subsidieronde, maar vóór het indienen van de subsidieaanvraag. Lees hier meer over de vernieuwde procedure kwalificatie onderzoeksorganisatie.

[6] Een onderneming in de zin van het EU staatssteunrecht betreft elke eenheid die een economische activiteit uitvoert, ongeacht rechtsvorm of wijze van financiering.

Het is belangrijk om zorgvuldig na te gaan of in uw geval de de-minimisdrempel niet wordt overschreden. Handelen in strijd met de Europese staatssteunregels kan in het ergste geval betekenen dat u de subsidie moet terugbetalen, inclusief rente.

Als in het (recente) verleden subsidie is verstrekt als de-minimissteun, moet dat in de betreffende subsidiebeschikking zijn benoemd. Heeft u al eerder steun gehad voor hetzelfde project als waarvoor u nu subsidie aanvraagt? Dan moet u dat ook melden.

Het de-minimisplafond geldt voor één onderneming. Artikel 2 lid 2 van de de-minimisverordening geeft aan wanneer sprake is van één onderneming. Het kan namelijk voorkomen dat twee (of meer) ondernemingen een bepaalde band met elkaar onderhouden en onder deze verordening als één onderneming worden gezien. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het hebben van de meerderheid van de stemrechten van de aandeelhouders van een andere onderneming, het recht om onder meer bestuursleden van een andere onderneming te benoemen/ontslaan en het recht een overheersende invloed op een andere onderneming uit te oefenen.

Uw aanvraag voor subsidie kan niet middels de de-minimisverordening in behandeling worden genomen als:
a. Door toekenning van de gevraagde subsidie het de-minimisplafond voor uw onderneming zou worden overschreden; of
b. Uw aanvraag anderszins niet voldoet aan de voorwaarden van de de-minimisverordening.

Algemene groepsvrijstellingsverordening (AGVV)

In deze subsidieronde wordt gebruikgemaakt van de algemene groepsvrijstellingsverordening (hierna te noemen 'AGVV'), waardoor er bij subsidieverlening op basis van deze subsidieoproep sprake is van een geoorloofde vorm van staatssteun. Dat betekent dat er financieringsvoorwaarden en regels voor de begroting zijn. Daarnaast bent u verplicht om over bepaalde gegevens te verklaren. In bijlage 3 vindt u meer informatie over de AGVV, evenals de vereisten van de AGVV waaraan moet worden voldaan. Als er sprake is van samenwerking, waarbij meerdere ondernemingen begunstigde van staatssteun kunnen zijn, dan moeten alle op subsidie aanspraak makende ondernemingen voldoen aan de voorwaarden van de AGVV. Dit betekent dat alle voorwaarden en verplichtingen die voortvloeien uit de AGVV eveneens in volle omvang van toepassing zijn op alle op subsidie aanspraak makende ondernemingen in het samenwerkingsverband. ZonMw stelt de Europese Commissie middels een kennisgeving zoals bedoeld in artikel 11 van de AGVV op de hoogte van deze subsidieoproep.

De activiteiten vallen onder de volgende AGVV Artikelen. Zie hieronder de voorwaarden per artikel en zie in hoofdstuk 2 per thema voorbeelden van activiteiten per artikel.

Artikel 25, lid 2 onder b – industrieel onderzoek[7]
Artikel 25, lid 2 onder c – experimentele ontwikkeling[8]
Artikel 29 – product en proces innovatie[9]
Artikel 31- opleiden

Industrieel onderzoek (AGVV Artikel 25, lid 2 onder b).

Bij gebruikmaking van dit artikel dient rekening te worden gehouden met onderstaande voorwaarden:
- In aanmerking komende kosten: enkel kosten die rechtstreeks zijn gerelateerd aan de uitvoering van het onderzoek komen in aanmerking voor een subsidie. Daarbij gaat het om:
  - Personeelskosten
  - Kosten van apparatuur en uitrusting voor zover en zolang zij gebruikt worden voor het project;
  - Kosten van gebouwen en gronden voor zover en zolang zij gebruikt worden voor het project;
  - Kosten van contractonderzoek
  - Algemene bijkomende kosten en andere operationele uitgaven die rechtstreeks uit het project voortvloeien
- Algemene voorwaarden: bij de steunverlening moet sprake zijn van een stimulerend effect, oftewel het onderzoek mag nog niet gestart zijn voordat de subsidie is aangevraagd. Ook dient rekening te worden gehouden met cumulatie. Als er voor hetzelfde project steun is toegekend door andere overheden, dan mag het totale bedrag het toepasselijke plafond niet overschrijden.
- Er mag geen steun worden verleend aan ondernemingen in financiële moeilijkheden. Tevens mag

[7] De definitie van industrieel onderzoek staat in artikel 2 onder 85 van de AGVV.
[8] De definitie van experimentele ontwikkeling staat in artikel 2 onder 86 van de AGVV.
[9] De definitie van product en proces innovatie staat in artikel 2 onder 97 van de AGVV.

geen steun worden verleend aan ondernemingen waarbij er een bevel tot terugvordering uitstaat (Deggendorf-clausule).

- Steunintensiteit: de basissteunintensiteit van de in aanmerking komende kosten bedraagt per onderneming maximaal 50% van de in aanmerking komende kosten. Cofinanciering is dus verplicht. Deze cofinanciering kan in cash en/of in kind zijn. De steunintensiteit kan worden verhoogd van 50% ('basis') tot een maximale steunintensiteit van 80% van de in aanmerking komende kosten (zie onderstaande tabel):
  - opslag van 20% voor kleine ondernemingen[10] en 10% voor middelgrote ondernemingen
  - opslag van 15% als de projectresultaten ruim worden verspreid via conferenties, open access opslagplaatsen of gratis of opensource software (zie voorwaarden genoemd onder artikel 25 lid 6 AGVV)

Industrieel onderzoek	Kleine onderneming	Middelgrote onderneming	Grote onderneming
Basis	50%	50%	50%
Opslag vanwege grootte onderneming	20%	10%	geen
Opslag kennisverspreiding	15%	15%	15%
TOTAAL	80%	75%	65%

**Het maximale steunpercentage onder artikel 25 (lid 2, onder b industrieel onderzoek) van de AGVV is 80%*

Experimentele ontwikkeling (AGVV Artikel 25, lid 2 onder c). Bij gebruikmaking van dit artikel dient rekening te worden gehouden met onderstaande voorwaarden:

- In aanmerking komende kosten: enkel kosten die rechtstreeks zijn gerelateerd aan de uitvoering van het onderzoek komen in aanmerking voor een subsidie. Daarbij gaat het om:
  - Personeelskosten;
  - Kosten van apparatuur en uitrusting voor zover en zolang zij gebruikt worden voor het project;
  - Kosten van gebouwen en gronden voor zover en zolang zij gebruikt worden voor het project;
  - Kosten voor contractonderzoek, kennis en octrooien die op arm's length-voorwaarden worden gekocht bij of waarvoor een licentie wordt verleend dor externe bronnen;
  - Kosten voor consultancy en gelijkwaardige diensten die uitsluitend voor het project worden gebruikt; en
  - Bijkomende algemene kosten en andere operationele uitgaven, waaronder die voor materiaal, leveranties en dergelijke producten, die rechtstreeks uit het project voortvloeien.
- Algemene voorwaarden: bij de steunverlening moet sprake zijn van een stimulerend effect, oftewel het onderzoek mag nog niet gestart zijn voordat de subsidie is aangevraagd. Ook dient rekening te worden gehouden met cumulatie. Als er voor hetzelfde project steun is toegekend door andere overheden, dan mag het totale bedrag het toepasselijke plafond niet overschrijden.
- Er mag geen steun worden verleend aan ondernemingen in financiële moeilijkheden. Tevens mag geen steun worden verleend aan ondernemingen waarbij er een bevel tot terugvordering uitstaat (Deggendorf-clausule).
- Steunintensiteit: de basissteunintensiteit van de in aanmerking komende kosten bedraagt per onderneming maximaal 25% van de in aanmerking komende kosten. Cofinanciering is dus verplicht. Deze cofinanciering kan in cash en/of in kind zijn. De steunintensiteit kan worden verhoogd van 25% ('basis') tot een maximale steunintensiteit van 60% van de in aanmerking komende kosten (zie onderstaande tabel):
  - Opslag van 10% voor middelgrote ondernemingen 20% voor kleine ondernemingen;
  - Opslag van 15% als de projectresultaten ruim worden verspreid via conferenties, open access opslagplaatsen of gratis of opensource software (zie voorwaarden genoemd onder artikel 25 lid 6 AGVV).

Experimentele ontwikkeling	Kleine onderneming	Middelgrote onderneming	Grote onderneming
Basis	25%	25%	25%
Opslag vanwege grootte onderneming	20%	10%	geen
Opslag kennisverspreiding	15%	15%	15%
TOTAAL	60%	50%	40%

** Het maximale steunpercentage onder artikel 25 (lid 2, onder c experimenteel onderzoek) van de AGVV is 60%*

[10] Een kleine onderneming is een onderneming waar minder dan 50 personen werkzaam zijn en waarvan de jaaromzet of het jaarlijks balanstotaal 10 miljoen euro niet overschrijdt. Een middelgrote onderneming is een onderneming waar minder dan 250 personen werkzaam zijn en waarvan de jaaromzet 50 miljoen euro en/of het jaarlijks balanstotaal 43 miljoen euro niet overschrijdt.

Product en proces innovatie (AGVV Artikel 29) Bij gebruikmaking van dit artikel dient rekening te worden gehouden met onderstaande voorwaarden:

- In aanmerking komende kosten: enkel kosten die rechtstreeks zijn gerelateerd aan de uitvoering van het onderzoek komen in aanmerking voor een subsidie. Daarbij gaat het om:
  - Personeelskosten;
  - Kosten van apparatuur en uitrusting voor zover en zolang zij gebruikt worden voor het project;
  - Kosten voor contractonderzoek, kennis en octrooien die op arm's length-voorwaarden worden gekocht bij of waarvoor een licentie wordt verleend dor externe bronnen;
  - Bijkomende algemene kosten en andere exploitatiekosten, waaronder die voor materiaal, leveranties en dergelijke producten, die rechtstreeks uit het project voortvloeien.
- Algemene voorwaarden: bij de steunverlening moet sprake zijn van een stimulerend effect, oftewel het onderzoek mag nog niet gestart zijn voordat de subsidie is aangevraagd. Ook dient rekening te worden gehouden met cumulatie. Als er voor hetzelfde project steun is toegekend door andere overheden, dan mag het totale bedrag het toepasselijke plafond niet overschrijden.
- Er mag geen steun worden verleend aan ondernemingen in financiële moeilijkheden. Tevens mag geen steun worden verleend aan ondernemingen waarbij er een bevel tot terugvordering uitstaat (Deggendorf-clausule).
- Steunintensiteit: Het deel van de subsidiabele kosten dat mag worden gesubsidieerd heet de steunintensiteit. De steunintensiteit wordt per begunstigde berekend. De basissteunintensiteit is 15% voor grote ondernemingen en 50% voor mkb-ondernemingen. Grote ondernemingen die subsidie aanvragen moeten daadwerkelijk samenwerken met mkb-ondernemingen waarbij geldt dat de mkb-ondernemingen 30% van de kosten dienen te dragen.

Een eigen bijdrage is verplicht voor het deel van de kosten van de activiteiten dat niet door ZonMw mag worden gesubsidieerd. Die cofinanciering mag niet uit andere overheidsmiddelen komen. In uw projectbegroting neemt u de volledige kosten van het totale project op en geeft u aan welke kosten gedekt worden met het aangevraagde subsidiebedrag en welke kosten met de eigen bijdrage (in cash of in kind).

Bij de berekening van de steunintensiteit en de in aanmerking komende kosten zijn alle bedragen die worden gebruikt de bedragen vóór aftrek van belastingen of andere heffingen. De in aanmerking komende kosten moeten worden gestaafd met bewijsstukken die duidelijk, gespecificeerd en actueel zijn. Deze bewijsstukken kunnen, na honorering, op elk moment worden opgevraagd en dienen vervolgens binnen afzienbare tijd te worden aangeleverd aan ZonMw.

Uit uw subsidieaanvraag moet blijken dat sprake is van daadwerkelijke samenwerking tussen een grote onderneming en een mkb-onderneming, indien aanvrager een grote onderneming is.

Opleidingsactiviteiten (AGVV Artikel 31) Bij gebruikmaking van dit artikel dient rekening te worden gehouden met onderstaande voorwaarden:

Binnen deze subsidieoproep worden activiteiten gesubsidieerd die kunnen worden aangemerkt als opleidingsactiviteiten. Over het algemeen mag ZonMw 50% van de subsidiabele kosten voor dit type activiteit subsidiëren. Onder voorwaarden kan dit echter oplopen tot 70%.

- In aanmerking komende kosten:
  - De personeelskosten van de opleiders, voor de uren dat de opleiders aan de opleiding deelnemen;
  - Rechtstreeks met het opleidingsproject verband houdende operationele kosten van opleiders en deelnemers aan de opleiding, zoals reiskosten, accommodatiekosten, materiaal en benodigdheden die rechtstreeks met het project verband houden, de afschrijving van werktuigen en uitrusting voor zover deze uitsluitend voor het opleidingsproject worden gebruikt;
  - Kosten van adviesdiensten met betrekking tot het opleidingsproject;
  - De personeelskosten van de deelnemers aan de opleiding en algemene indirecte kosten (administratieve kosten, huur, algemene vaste kosten), voor de uren dat de deelnemers de opleiding bijwonen. Bijkomende algemene kosten en andere exploitatiekosten, waaronder die voor materiaal, leveranties en dergelijke producten, die rechtstreeks uit het project voortvloeien.
- Steunintensiteit: Het deel van de subsidiabele kosten dat mag worden gesubsidieerd heet de steunintensiteit. De steunintensiteit wordt per begunstigde berekend. De basissteunintensiteit is 50%. Deze kan echter worden verhoogd tot maximaal 70%, als wordt voldaan aan bepaalde voorwaarden.

De maximale steunintensiteit wordt verhoogd voor middelgrote ondernemingen met 10% en voor

kleine[11] ondernemingen met 20%. Daar bovenop kan de maximale steunintensiteit bijvoorbeeld worden verhoogd met maximaal 10% de opleiding aan werknemers met een handicap of aan kwetsbare werknemers wordt gegeven.

Een eigen bijdrage is verplicht voor het deel van de kosten van de activiteiten dat niet door ZonMw mag worden gesubsidieerd. Die cofinanciering mag niet uit andere overheidsmiddelen komen. In uw projectbegroting neemt u de volledige kosten van het totale project op en geeft u aan welke kosten gedekt worden met het aangevraagde subsidiebedrag en welke kosten met de eigen bijdrage (in cash of in kind).

Opleidingsactiviteiten	Grote onderneming	Middelgrote onderneming	Kleine onderneming
Basis %	50%	50%	50%
KMO-opslag	0%	10%	20%
i. Opleiding wordt aan werknemers met handicap of aan kwetsbare werknemers aangeboden	10%	10%	10%
Cofinanciering	40%	30%	30%

Bij de berekening van de steunintensiteit en de in aanmerking komende kosten zijn alle bedragen die worden gebruikt de bedragen vóór aftrek van belastingen of andere heffingen. De in aanmerking komende kosten moeten worden gestaafd met bewijsstukken die duidelijk, gespecificeerd en actueel zijn. Deze bewijsstukken kunnen, na honorering, op elk moment worden opgevraagd en dienen vervolgens binnen afzienbare tijd te worden aangeleverd aan ZonMw.

Om aan te tonen dat u aan de AGVV-voorwaarden voldoet wordt u gevraagd diverse verklaringen in te vullen en bij indiening van de subsidieaanvraag mee te sturen.

In de verklaringen geeft u aan dat:
- U het maximale bedrag dat u aan steun mag ontvangen niet overschrijdt. Wanneer voor dezelfde kosten steun is toegekend door andere overheden, dan mag het totale bedrag niet hoger zijn dan het toegestane bedrag.
- U pas na het indienen van de subsidieaanvraag met de activiteiten zult starten. Een voorwaarde van de AGVV is namelijk dat er sprake moet zijn van een stimulerend effect, en dat is niet aan de orde als de activiteiten al gestart zijn.
- Bij uw onderneming geen bevel tot terugvordering van onrechtmatige staatssteun uitstaat.
- Uw onderneming niet in financiële moeilijkheden verkeert. Een voorwaarde van de AGVV is namelijk dat er geen steun verleend mag worden aan ondernemingen in financiële moeilijkheden.

Om vast te stellen of er sprake is van een kleine of middelgrote onderneming dient u bij indiening van de subsidieaanvraag de EU SME Self Assessment Wizard in te vullen. Het formulier mag maximaal 14 dagen vóór indiening van de aanvraag zijn gegenereerd. Het formulier (of screenshot) dient als verplichte bijlage te worden aangeleverd. Bij de berekening van de steunintensiteit en de in aanmerking komende kosten zijn alle bedragen die worden gebruikt de bedragen vóór aftrek van belastingen of andere heffingen. De in aanmerking komende kosten moeten worden gestaafd met bewijsstukken die duidelijk, gespecificeerd en actueel zijn. Deze bewijsstukken kunnen, na honorering, op elk moment worden opgevraagd en dienen vervolgens binnen afzienbare tijd te worden aangeleverd aan ZonMw.

In bijlage 2 & 3 vindt u de vereisten van de AGVV en de De-minimisverordening waaraan moet worden voldaan. Meer informatie over staatssteun vindt u op de volgende ZonMw-webpagina's:
Vrijstelling Staatssteun | ZonMw
Staatssteun | ZonMw

3.1.3. Samenwerking en bijdrage van derden

ZonMw stimuleert samenwerking tussen en deelname van partijen. Daarbij geldt dat geen subsidie wordt verstrekt als afspraken leiden of kunnen leiden tot het verlenen van onrechtmatige staatssteun

[11] Een kleine onderneming is een onderneming waar minder dan 50 personen werkzaam zijn en waarvan de jaaromzet of het jaarlijks balanstotaal 10 miljoen euro niet overschrijdt. Een middelgrote onderneming is een onderneming waar minder dan 250 personen werkzaam zijn en waarvan de jaaromzet 50 miljoen euro en/of het jaarlijks balanstotaal 43 miljoen euro niet overschrijdt.

of als daardoor niet aan de Algemene subsidiebepalingen ZonMw of voorwaarden van de subsidieoproep kan worden voldaan.
- Samenwerking tussen partijen uit verschillende sectoren van de integrale geboortezorg en met het sociaal, publiek en informeel domein is een vereiste.
- De projectgroep dient te bestaan uit vertegenwoordigers van partijen die in de praktijk samenwerken binnen de integrale geboortezorg, zodat de resultaten daadwerkelijk in de praktijk landen.
- In de projectgroep dienen zowel onderzoeksexpertise als implementatie-expertise vertegenwoordigd te zijn.
- In de projectgroep dienen cliëntparticipatie en participatie van eindgebruikers en/of belanghebbenden vertegenwoordigd te zijn.

Uit de subsidieaanvraag en begroting moet duidelijk naar voren komen:
- Met welke partijen samengewerkt wordt. Beschrijf per partij op welke manier deze actief bijdraagt aan het project; dit zijn in elk geval partijen die op de begroting voorkomen als een partij die aanspraak wenst te maken op een deel van de subsidie. Ook partijen die voor eigen rekening en risico actief bijdragen maken onderdeel uit van de samenwerking.
- Met welke partij(en) een sponsorovereenkomst zal worden aangegaan en wat de in-natura of geldelijke bijdrage is.
- Welke partijen worden ingehuurd of indien dit nog niet bekend is, voor welke activiteiten wordt voorzien dat dit door derden zal worden uitgevoerd en de daarvoor te maken kosten (inclusief btw). Zie voor meer informatie en de voorwaarden voor inhuur/opdracht de ZonMw-webpagina Subsidies en samenwerking, bijdragen van derden.

Letter of Commitment

Omdat ZonMw zeker wil weten dat samenwerkende partijen/sponsors van een project zich juridisch hebben verplicht tot de toegezegde bijdrage, is een Letter of Commitment per samenwerkende partij/sponsor bij het indienen van de uitgewerkte subsidieaanvraag verplicht. Gebruik hiervoor het voorbeeld op de ZonMw-webpagina Subsidies en samenwerking, bijdragen van derden.

Samenwerkings- en sponsorovereenkomst

Op de ZonMw-webpagina Subsidies en samenwerking, bijdragen van derden vindt u meer informatie over de verschillende vormen van samenwerken en bijdragen (sponsoring/opdracht) met voorbeeldovereenkomsten als hulpmiddel bij het opstellen van de betreffende overeenkomst en de voorwaarden waaraan de overeenkomst moet voldoen in de daarbij horende uitleg. De op deze webpagina en in de uitleg genoemde voorwaarden maken integraal onderdeel uit van deze subsidieoproep. Indien ZonMw concept samenwerkings- en/of sponsorovereenkomst(en) opvraagt, verleent zij de subsidie op voorwaarde dat de overeenkomst(en) door haar geaccepteerd wordt/worden.

3.1.4. Welk bedrag kunt u aanvragen?

In deze subsidieronde kan maximaal € 300.000,– worden aangevraagd voor een looptijd van maximaal 34 maanden. Het totale beschikbare subsidiebudget in deze subsidieronde bedraagt € 3.300.000
- Accountantskosten tot een maximum van € 5.000,– mogen bij projecten van € 125.000,– t/m € 500.000,– opgenomen worden in de begroting. Voor projecten met een projectbudget > € 500.000,– worden de subsidiabele accountantskosten voor de verplichte accountantsverklaring vergoed tot maximaal € 7.500,–. Dit is van toepassing op projecten vanaf 1 januari 2026. De maximale vergoeding voor subsidiabele accountantskosten wordt jaarlijks geïndexeerd. Universiteiten en universitair medische centra mogen accountantskosten niet opnemen in de begroting en realisatie. Met deze instellingen zijn aparte afspraken gemaakt over de vereiste accountantsverklaring. Neem hiervoor contact op met uw financiële afdeling.
- Indien de aanvraag valt onder het staatssteuninstrument AGVV, dienen partijen een eigen bijdrage te leveren. Het percentage van het totale budget dat een eigen bijdrage dient te zijn is afhankelijk van de organisatie en het project (zie hoofdstuk 3.1.2 staatssteun voorkomen).
- Neem kosten voor de inzet van ervaringsdeskundigen en/of (vertegenwoordigers van) cliënten en naasten op in de begroting.
- Ook kan de subsidie worden gebruikt voor het beschikbaar stellen van vacatiegelden voor onder andere:
  - Geboortezorgprofessionals, om deel te nemen aan overleggen en bijeenkomsten en/of activiteiten uit te voeren die nodig zijn voor het project.
  - Inwoners, burgers, cliënten en hun naasten, om deel te nemen aan overleggen en bijeenkomsten en/of activiteiten uit te voeren die nodig zijn voor het project.
- Kosten gerelateerd aan, voor het onderzoek uitgevoerde werkzaamheden door praktijkorganisaties, mogen worden opgenomen in de begroting. Dit geldt echter niet voor werkzaamheden passend bij de reguliere bedrijfsvoering van deze praktijkorganisaties.

– Er mag geen sprake zijn van dubbelfinanciering.
– Kosten voor activiteiten die direct voortvloeien uit de reguliere taken van het VSV-basiskader en die per 1 januari 2027 structureel worden bekostigd door zorgverzekeraars mogen niet worden opgenomen in de begroting. Zie toelichting hieronder: VSV- basiskader en structurele bekostiging.

VSV-basiskader en structurele bekostiging per 2027

In april 2023 is het VSV-basiskader bestuurlijk vastgesteld door alle landelijke partijen in de geboortezorg. Het beschrijft de minimale verantwoordelijkheden en taken van VSV's op het gebied van samenwerking, kwaliteitscyclus en communicatie, zoals die voortvloeien uit de Zorgstandaard Integrale Geboortezorg.

Om VSV's te ondersteunen bij de implementatie heeft ZonMw in opdracht van het Ministerie van VWS het stimuleringsprogramma Versterking VSV's uitgevoerd (looptijd tot eind 2027). Parallel daaraan is een traject doorlopen voor structurele bekostiging. Per 1 januari 2027 introduceert de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) een structurele bekostiging voor de taken uit het VSV-basiskader. VSV's kunnen vanaf dat moment een contract afsluiten met zorgverzekeraars via een vrij tarief binnen de beleidsregel integrale geboortezorg, voor een vast bedrag voor de uitvoering van alle taken uit het basiskader.

Activiteiten die direct voortvloeien uit de reguliere coördinerende taken van het VSV-basiskader – op het gebied van samenwerking, kwaliteitscyclus en communicatie – vallen daarmee buiten de reikwijdte van deze subsidieoproep, omdat deze per 2027 structureel worden bekostigd door zorgverzekeraars.

Opvolgende financiering

ZonMw kan besluiten om voor toegekende projecten van deze subsidieoproep een aanvullende subsidieoproep open te stellen, waarmee bijvoorbeeld een impuls kan worden gegeven aan de praktijktoepassing van de resultaten.

3.1.5. Praktische voorwaarden

Deze praktische voorwaarden worden na het indienen van uw aanvraag gecheckt (ontvankelijkheidstoets). Wanneer uw aanvraag voldoet aan alle voorwaarden wordt deze ontvankelijk verklaard en gaat deze het beoordelingsproces in. Wanneer uw aanvraag niet voldoet aan de praktische voorwaarden krijgt u eenmalig de gelegenheid om dit te herstellen. Hierover ontvangt u zo snel mogelijk na de deadline een bericht van ZonMw. In dit bericht staat welk onderdeel aangevuld of aangepast moet worden om alsnog voor beoordeling in aanmerking te komen. U heeft vervolgens 2 werkdagen de tijd om deze onderdelen aan te passen en uw projectidee/subsidieaanvraag opnieuw in te dienen.

Projectidee

– U schrijft uw projectidee in het Nederlands.
– U vraagt maximaal € 300.000 aan voor een looptijd van maximaal 34 maanden.
– Startdatum van het project is uiterlijk 13 december 2027.
– De hoofdaanvrager en bestuurlijk verantwoordelijke zijn werkzaam bij dezelfde organisatie.

Subsidieaanvraag

– U schrijft uw subsidieaanvraag in het Nederlands.
– U vraagt maximaal € 300.000 aan voor een looptijd van maximaal 34 maanden.
– Startdatum van het project is uiterlijk 13 december 2027.
– De hoofdaanvrager en bestuurlijk verantwoordelijke zijn werkzaam bij dezelfde organisatie.
– Bij uitwerking naar een subsidieaanvraag mag het totaal aangevraagde subsidiebedrag niet meer dan 15% hoger zijn dan het aangevraagde subsidiebedrag in de projectideefase.
– De volgende bijlages zijn toegevoegd aan de subsidieaanvraag:
  ○ Letter(s) of Commitment. Per samenwerkende partij ingevuld/ondertekend (gebundeld aangeleverd).
  ○ Samenwerkingsovereenkomst. Conceptversie.
  ○ Ingevulde begroting in het juiste begroting format, passend bij het type staatssteuninstrument dat wordt toegepast. U levert de begroting aan als één PDF waarin alle door u ingevulde tabbladen zichtbaar en leesbaar zijn, inclusief het ondertekende tabblad 'Overzicht begroting'.

Wanneer gebruik wordt gemaakt van het staatssteuninstrument AGVV:
○ Verklaring(en) bevel tot terugvordering van staatssteun. Per onderneming op de begroting ingevuld/ondertekend (gebundeld aangeleverd).
○ Verklaring(en) onderneming niet in moeilijkheden. Per onderneming op de begroting ingevuld/ondertekend (gebundeld aangeleverd).
○ Verklaring(en) cumulatie van staatssteun. Per onderneming op de begroting ingevuld/ondertekend (gebundeld aangeleverd).
○ EU SME Self Assessment Wizard. Per onderneming op de begroting gebundeld aangeleverd. Het

formulier mag maximaal 14 dagen vóór indiening van de aanvraag zijn gegenereerd.

Wanneer gebruik wordt gemaakt van het staatssteuninstrument De-minimisverordening:
- Ingevulde en ondertekende Verklaring de-minimissteun.

Het bijvoegen van figuren/tabellen is optioneel. Deze bijlage beslaat maximaal twee A4.

3.2. Verplichtingen

Verplichtingen zijn van toepassing wanneer u een subsidie krijgt toegekend. Hiervoor volgt ZonMw de Algemene subsidiebepalingen ZonMw. Daarnaast zijn ook de volgende verplichtingen van toepassing:
- **Communicatie:** ZonMw wil gedurende de projectuitvoering op verhalende wijze de impact van de projecten (publiekelijk) delen. Bijvoorbeeld in een interview- en/of videoreeks. Het is verplicht om hieraan deel te nemen.
- **Projectleidersbijeenkomst:** Aan het begin van het project vindt een verplichte projectleidersbijeenkomst plaats. Daarnaast delen de gehonoreerde projecten tijdens terugkomsessies hun (voorlopige) resultaten en ervaringen. Hierbij kunnen de programmacommissie, deelnemers van andere gehonoreerde projecten en overige geïnteresseerde partijen worden geïnformeerd, vragen stellen en advies geven.
  Deze terugkomsessies vinden maximaal twee keer per jaar plaats, met een laatste sessie uiterlijk 6 maanden na afronding van het project.
- **Open Access**
  Alle publicaties die voortkomen uit (wetenschappelijk) onderzoek dat geheel of gedeeltelijk door ZonMw gefinancierd is, moeten Open Access beschikbaar gesteld worden (conform ZonMw Open Access beleid). ZonMw accepteert verschillende Open Access routes. Naast artikelen, moedigt ZonMw ook aan om andere type (wetenschappelijke) publicaties Open Access beschikbaar te stellen (zoals *monographs*, boeken, *conference proceedings* en *grey literature*), maar ook onderzoeksdata en kennisproducten van praktijkgericht onderzoek (zoals modellen, protocollen, prototypen, digitale tools, demonstraties).
  Voor meer informatie over het ZonMw Open Access beleid, de volledige voorwaarden en mogelijkheden, verwijzen we u naar onze website.
- **Voorwaarden voor valorisatie**
  ZonMw streeft naar brede toegankelijkheid van door haar gesubsidieerde projecten, daarom, dienen de tien principes voor Maatschappelijk Verantwoord Licentiëren (MVL) te worden toegepast bij licentiëring van resultaten. Beschrijf indien van toepassing hoe aanspraak op intellectueel eigendom is geregeld met samenwerkende partijen en eventueel derden. Geef ook aan hoe deze partijen de tien principes zullen naleven.

4. Beoordeling en prioriteitstelling

4.1. Beoordelingsprocedure

Projectidee

Tijdens de projectideefase beoordeelt de programmacommissie de projectideeën op relevantie en globaal op kwaliteit. De commissie selecteert de projecten die het beste passen bij de doelstelling van deze oproep en het meest kansrijk zijn. Deze krijgen een advies om het projectidee uit te werken tot een volledige subsidieaanvraag.

Subsidieaanvraag

De beoordelingsprocedure in de fase van de uitgewerkte subsidieaanvraag bestaat uit een schriftelijke beoordeling van de kwaliteit van de aanvraag door referenten, de mogelijkheid tot schriftelijk wederhoor en een eindbeoordeling door de programmacommissie. De programmacommissie beoordeelt de relevantie, kwaliteit en begroting van alle aanvragen. Hieronder staan relevantie- en kwaliteitscriteria die van toepassing zijn.

Voor de procedures voor de beoordeling van subsidieaanvragen verwijzen we u naar de infographic ‘Subsidie aanvragen in 10 stappen’ en naar de procedurebrochure aanvragers.

4.2. Relevantiecriteria

- **Bijdrage(n) aan doelstellingen subsidieoproep**
  - Onderbouw hoe het project bijdraagt aan de doelstellingen van de subsidieoproep en op welk thema uit de oproep het zich richt.
  - Onderbouw hoe het project aansluit bij en voortbouwt op lopende ontwikkelingen en resulta-

ten van afgeronde programma's en onderzoeken binnen de integrale geboortezorg (zie bijlage 1). De nadruk ligt daarbij op het verder verbinden, verstevigen en implementeren.
    - Onderbouw hoe het project past bij de beweging Passende zorg en daarmee aansluit bij de 4 principes van passende zorg.
    - Beschrijf het integrale karakter en de domeinoverstijgende samenwerking van het project: welke sectoren en domeinen uit het traject van preconceptie tot en met de eerste zes weken na de geboorte zijn betrokken (o.a. verloskundige zorg, kraamzorg, JGZ, huisartsenzorg, het sociaal en informeel domein), en hoe krijgt deze samenwerking concreet vorm, zowel qua beoogde (bestuurlijke) structuur als qua governance van het samenwerkingsverband. Samenwerking met het sociaal domein wordt gestimuleerd.
- **Kennisoverdracht, verbinding en afstemming; lokaal, regionaal, landelijk**
    - Beschrijf hoe in het project aandacht is voor de vertaling van lokale en regionale ervaringen naar landelijk toepasbare inzichten, of omgekeerd. Ga in op de manier waarop bestuurlijke en systeempartijen worden betrokken om borging op de langere termijn mogelijk te maken. Beschrijf daarnaast hoe de opbrengsten van het project ook buiten de directe projectcontext bruikbaar zijn.
    - Beschrijf of er (in andere regio's) vergelijkbare initiatieven lopen of gepland zijn (bijvoorbeeld gericht op dezelfde methodiek), en hoe u zich hiertoe verhoudt. Ga in op eventuele afstemming of bovenregionale samenwerking met deze initiatieven, of onderbouw waarom een zelfstandig traject de voorkeur heeft.
- **Diversiteit**
    - Beschrijf hoe er aandacht wordt besteed aan diversiteit en differentiatie van de doelgroep naar kenmerken zoals sekse en gender, leeftijd, sociaaleconomische situatie, opleidingsniveau, migratie- en culturele achtergrond en seksuele diversiteit, waar relevant voor de thematiek van het project.
    - Beschrijf hoe het project bijdraagt aan inclusieve geboortezorg, waarbij zorg toegankelijk en passend is voor alle (aanstaande) ouders en hun kind, ongeacht achtergrond, taal of sociale status, en waarbij aandacht is voor het voorkomen van discriminatie en uitsluiting en voor cultuursensitief werken.
    - Aandacht voor het betrekken en beter aansluiten bij diverse doelgroepen en in het bijzonder (aanstaande) ouders en hun (ongeboren) kind in kwetsbare situaties, zoals gezinnen met onvoldoende of beperkte gezondheidsvaardigheden, financiële onzekerheid en/of beperkte toegang tot gezondheidszorg neemt binnen deze subsidieronde een belangrijke plaats in.
- **Cliëntparticipatie en participatie van eindgebruiker en/of belanghebbenden**
  Clientparticipatie is – in principe – een vereiste binnen alle thema's. Beschrijf hoe u de cliënt en mogelijke belanghebbenden en/of eindgebruiker die beschikt over ervaringsdeskundigheid betrekt bij het project. Met 'betrekken' bedoelen we concreet het raadplegen, advies inwinnen, samenwerken en/of laten (mee)beslissen van betrokkenen bij het opstellen en het uitvoeren van het project, op basis van gelijkwaardigheid. Binnen de oproep ligt bijzondere nadruk op de participatie van (aanstaande) ouders in een kwetsbare situatie. Terugkoppeling aan (aanstaande) ouders en ervaringsdeskundigen over wat er met hun inbreng en suggesties is gedaan, is een verplicht onderdeel.
- **Toepassing in termen van impact**
    - Onderbouw op welke wijze en in welke mate uw onderzoek bijdraagt aan de gezondheid en het welzijn van moeder en kind op zowel de korte als de lange termijn.
    - Onderbouw op welke wijze en in welke mate uw onderzoek bijdraagt aan de verbetering van de zorg, bijvoorbeeld door het verkleinen van verschillen in toegang, bejegening en gezondheidsuitkomsten tussen groepen.
    - Beschrijf hoe u verwacht impact te realiseren en aan te tonen. Projecten die ZonMw financiert moeten impact hebben. (Nieuwe) kennis en kunde moet gebruikt worden in praktijk, beleid, onderwijs en/of verder onderzoek. Op onze website leggen we uit wat impact is, hoe we werken aan het realiseren en aantonen ervan en wat we van projectleiders verwachten. Meer informatie vindt u op de ZonMw-webpagina Impact en implementatie versterken.
- **De verwachte resultaten en opbrengsten**
  Beschrijf in uw project welke resultaten uw onderzoek verwacht op te leveren en op welke doelgroep deze resultaten betrekking hebben. Beschrijf duidelijk hoe deze doelgroepen zullen worden bereikt.
- **Duurzame inzetbaarheid**
  Beschrijf hoe het project rekening houdt met de huidige schaarste op de arbeidsmarkt. Denk hierbij aan de haalbaarheid van de beoogde inzet van professionals en de manier waarop het project omgaat met beperkte personele capaciteit bij betrokken organisaties en efficiënte inzet van financiële middelen.
- **Toegang tot data**
  ZonMw stimuleert optimaal gebruik van data. Beschrijf in uw aanvraag hoe u gebruik maakt van bestaande databestanden en/of onderbouw de noodzaak van nieuwe dataverzameling. Geef ook aan hoe u van plan bent toekomstige data/resultaten FAIR te delen. Houd bij de planning en

begroting van uw project rekening met de kansen en vereisten met betrekking tot FAIR-datamanagement. Indien u geen data verzamelt, vermeld dit dan in uw aanvraag.

4.3. Kwaliteitscriteria

- **Doelstelling en vraag- of taakstelling**
  Beschrijf de doelstelling en vraag- of taakstelling. Let daarbij op helderheid en reikwijdte.
- **Plan van aanpak**
  Beschrijf de gekozen aanpak en werkwijze, inclusief de theoretische en/of praktijkgerichte onderbouwing.
  - Beschrijf hoe u tussentijds monitort en evalueert om de voortgang te bewaken.
  - Beschrijf hoe leren, reflectie en bijsturing integraal onderdeel zijn van de project aanpak en hoe betrokkenen uit de praktijk actief deelnemen aan zowel de uitvoering als de kennisontwikkeling binnen het project.
  - Beschrijf hoe u implementatie- en opschalingsvoorwaarden al tijdens de uitvoering toetst, bijvoorbeeld door incrementeel te starten op basis van een gedragen visie en gaandeweg uit te breiden.
  - Beschrijf, indien van toepassing, hoe er rekening wordt gehouden met de belastbaarheid, wensen en risico's voor cliënten die deelnemen aan onderzoek.
  - Beschrijf hoe de resultaten van het project gecommuniceerd gaan worden.
- **Haalbaarheid, uitvoerbaarheid en duurzame verankering**
  Maak aannemelijk dat het doel van het project binnen de gestelde tijd wordt bereikt met de beschikbare expertise, menskracht, faciliteiten en middelen. Heb hierbij oog voor de huidige context van de arbeidsmarkt in de gezondheidszorg.
  - Geef een duidelijke planning en tijdslijn van de activiteiten.
  - Beschrijf hoe (regionaal) commitment en eigenaarschap van de betrokken partijen is georganiseerd en op welke manier dit bijdraagt aan de duurzame verankering van het project.
  - Er is voldoende inzicht in kracht(en), uitdaging(en) en risico's bij de uitvoering van het project en waar nodig zijn er passende maatregelen beschreven.
  - Beschrijf een realistisch plan voor adoptie en borging van de projectresultaten, met nadruk op uitvoerbaarheid in de dagelijkse praktijk. Ga daarbij in op hoe wordt voorkomen dat de continuïteit van het project afhankelijk is van individuele kartrekkers, en hoe resultaten ook na afloop van het project standhouden.
  - Beschrijf, indien het informele domein (vrijwilligers) structureel wordt ingebed, hoe wordt omgegaan met de persoonsafhankelijkheid die inherent is aan vrijwilligersinzet, en welke maatregelen deze inbedding minder afhankelijk maken van individuele vrijwilligers.
- **Samenwerking in de projectgroep**
  Beschrijf hoe de samenstelling van de projectgroep bijdraagt aan de kwaliteit van uw onderzoek of project:
  - De samenstelling van de projectgroep reflecteert de in de praktijk (beoogde) betrokken professionals en belanghebbenden.
  - Motiveer waarom de betrokken partijen noodzakelijk zijn voor de gekozen opgave, en beschrijf hoe wordt voorkomen dat het project afhankelijk is van individuele kartrekkers.
  - Beschrijf hoe de samenstelling van de projectgroep bijdraagt aan de kwaliteit van uw onderzoek of project. Concretiseer de rollen, taken en verantwoordelijkheden van projectleden Beschrijf wie wat doet in welke fase en hoe besluitvorming en borging is georganiseerd.
  - Cliëntparticipatie is – in principe – een verplicht onderdeel van uw project. Beschrijf de rol die de cliënt heeft binnen de projectgroep en concretiseer ook voor hen de rollen, taken en verantwoordelijkheden.
  - De projectgroep beschikt over aantoonbare expertise op het terrein van het vormgeven van samenwerkingsstructuren en implementatie (en bij voorkeur ook implementatieonderzoek).
- **Budget**
  Onderbouw dat het aangevraagde subsidiebedrag in verhouding staat tot de geplande activiteiten. In de begroting dient u rekening te houden met een passende financiële vergoeding voor participatie van cliënten en andere belanghebbenden.

Meer informatie over deze criteria vindt u in de procedurebrochure.

4.4. Prioriteitstelling

De onderlinge weging van relevantie en kwaliteit gebeurt aan de hand van de volgende prioriteringsmatrix. Een subsidieaanvraag moet minimaal relevant en van voldoende kwaliteit zijn, om voor honorering in aanmerking te komen.

Relevantie / *Kwaliteit*	**Zeer relevant**	**Relevant**	**Laag relevant**
Zeer goed	**1**	**2**	niet honoreerbaar
Goed	**3**	**4**	niet honoreerbaar
Voldoende	**5**	**6**	niet honoreerbaar
Matig	niet honoreerbaar	niet honoreerbaar	niet honoreerbaar
Onvoldoende	niet honoreerbaar	niet honoreerbaar	niet honoreerbaar

Subsidieaanvragen worden zowel op relevantie als op kwaliteit beoordeeld. Externe referenten beoordelen de kwaliteit. De programmacommissie geeft een eindoordeel over de relevantie en kwaliteit. De programmacommissie prioriteert de subsidieaanvragen met behulp van de bovenstaande matrix.

Wanneer na toepassing van de prioriteringsmatrix het aantal honoreerbare aanvragen het beschikbare budget overstijgt, dan zal de commissie de volgende aanvullende afwegingsgronden hanteren:
- Mate waarin de aanvraag laat zien dat sprake is van integrale, domeinoverstijgende samenwerking
- Geografische spreiding
- Spreiding over de thema's

5. Indienen

5.1 Indiening via Mijn ZonMw

Projectideeën/subsidieaanvragen kunnen uitsluitend door de hoofdaanvrager ingediend worden via het online indiensysteem van ZonMw (Mijn ZonMw). Sluitingsdatum voor het indienen van een projectidee/ uitgewerkte subsidieaanvraag is 10 december 2026, om 14.00 uur. Sluitingsdatum voor het indienen van een subsidieaanvraag is 11 mei 2027, om 14.00 uur.

Het gehele tijdpad voor deze subsidieronde kunt u hier zien.

5.2 Tips

– Zie voor meer informatie de Handleiding Mijn ZonMw.
– Wij raden u aan om, voordat u uw aanvraag digitaal indient, een Word-versie van uw aanvraag te printen (via Mijn ZonMw) en na te lopen op onregelmatigheden. Vooral als u uw aanvraag eerst in Word heeft opgesteld en vervolgens naar Mijn ZonMw heeft gekopieerd, kan het voorkomen dat sommige tekens (zoals aanhalingstekens) niet goed worden omgezet. U kunt dit in Mijn ZonMw zelf corrigeren.

Let op! Zorg dat de documenten die u uploadt niet beveiligd zijn. Begrotingen of andere bestanden die ondertekend zijn (bijvoorbeeld met ValidSign) hebben vaak automatisch een beveiliging. Zorg dat u deze eraf haalt vóór u het bestand uploadt, anders kan het systeem het bestand niet goed verwerken. U kunt controleren of uw PDF een beveiliging heeft door het te openen in Adobe Acrobat, op de rechtermuisknop te klikken, naar documenteigenschappen te gaan en dan naar het tabblad beveiliging te gaan. Daar kunt u zien of en hoe uw bestand beveiligd is. U kunt ook de PDF in een browser openen, indien uw bestand beveiligd is komt dit in een balkje bovenin te staan.

5.3 Verklaring akkoord indienen uitgewerkte subsidieaanvraag

De 'Verklaring akkoord indienen uitgewerkte subsidieaanvraag' moet ondertekend worden door de bestuurlijk verantwoordelijke en de hoofdaanvrager. De ondertekende verklaring kan toegevoegd worden aan de aanvraag in Mijn ZonMw of per mail gestuurd worden naar ZonMw, ter attentie van zwangerschap_en_geboorte@zonmw.nl. De verklaring moet uiterlijk één week na indiening binnen zijn.

5.4 Inhoudelijke vragen

Neem voor inhoudelijke vragen contact op met het programmateam door te mailen naar zwangerschap_en_geboorte@zonmw.nl.

5.5 Technische vragen

Neem voor technische vragen over het gebruik van het online indiensysteem van ZonMw contact op met de servicedesk: maandag t/m vrijdag van 8.00 tot 17.00 uur, 070 349 51 76, servicedesk@zonmw.nl. Vermeld in uw e-mail uw telefoonnummer, zodat wij indien nodig contact met u kunnen opnemen.

5.6 Downloads en links

Oproep-specifieke informatie vindt u hier:
- Zwangerschap en geboorte III ZonMw
- Overzicht projecten en resultaten Zwangerschap en geboorte II ZonMw
- Letter of Commitment
- Samenwerkingsovereenkomst
- Verklaring akkoord indienen uitgewerkte subsidieaanvraag
- Verklaring(en) bevel tot terugvordering van staatssteun
- Verklaring onderneming in moeilijkheden
- Verklaring cumulatie van staatssteun
- EU SME Self Assessment Wizard
- Verklaring de-minimissteun
- Begrotingformat_ZonMw_De-minimis + AGVV_Samenwerking integrale geboortezorg

Op de ZonMw website leest u meer over
- Algemene subsidiebepalingen ZonMw
- Subsidie aanvragen in 10 stappen
- Wat dien ik in
- Voorwaarden en verplichtingen
- Beoordeling subsidieaanvragen
- Subsidies en samenwerking, bijdragen van derden
- Vrijstelling staatssteun
- Staatssteun | ZonMw
- Onderzoeksorganisatie en subsidie aanvragen;
- Vernieuwde procedure kwalificatie onderzoeksorganisaties| ZonMw
- Instructies over FAIR-datamanagement voor subsidieaanvragers
- Open Access
- Ondersteuning bij implementatie
- HandleidingMijn ZonMw
- Verklaring akkoord indienen uitgewerkte subsidieaanvraag

6. Bijlagen

- Bijlage 1. Relatie tot lopende programma's en infrastructuren
- Bijlage 2. Staatssteun – de-minimisverordening
- Bijlage 3. Staatssteun – AGVV

BIJLAGE 1 – RELATIE TOT LOPENDE EN AFGERONDE PROGRAMMA'S EN INFRASTRUCTUREN

Programmalijn 2 maakt onderdeel uit van een breder landelijk landschap van programma's en infrastructuren die elk vanuit een eigen invalshoek werken (of hebben gewerkt) aan betere, passende zorg en ondersteuning voor (toekomstige) ouders in kwetsbare situaties. Aanvragen die in het kader van deze oproep worden ingediend, dienen expliciet te maken hoe zij aansluiten bij en voortbouwen op de lopende ontwikkelingen en de resultaten van afgeronde programma's die hieronder worden beschreven. De nadruk dient te liggen op het verder verbinden, verstevigen of implementeren van uitkomsten uit deze programma's en infrastructuren.

Overlap met reeds gesubsidieerde en gefinancierde activiteiten dient te worden voorkomen. De verantwoordelijkheid ligt hiervoor bij de aanvrager.

Lopende en afgeronde ZonMw-programma's

Binnen ZonMw zijn de afgelopen jaren diverse projecten gesubsidieerd die raken aan de thema's van deze subsidieoproep. De opgebouwde kennis, werkwijzen en samenwerkingsstructuren vormen een rijke basis waarop nieuwe projecten kunnen voortbouwen. In een aanvraag dient te worden aangegeven op welke resultaten zij voortbouwen en hoe zij bijdragen aan de verdere implementatie, verankering of opschaling ervan.

A. Programma Versterking Verloskundige Samenwerkingsverbanden (VSV's)

Het stimuleringsprogramma Versterking VSV's (looptijd tot eind 2027) ondersteunt verloskundige samenwerkingsverbanden bij het implementeren van de verantwoordelijkheden en taken zoals beschreven in het basiskader om zo de kwaliteit te verbeteren en te waarborgen en daarmee de integrale geboortezorg verder te professionaliseren. Parallel hieraan loopt momenteel een project (2025–2027) gericht op reflexieve monitoring binnen en tussen VSV's, waarin VSV's, regionale consortia en het NRCG samen werken aan gezamenlijk leren en bijsturen gedurende complexe veranderprocessen.

Aanvragen binnen deze oproep dienen voort te bouwen op de opgebouwde structuren en leerervaringen uit dit programma. Daarbij ligt de nadruk op het verdiepen en verbreden van de samenwerking op terreinen die verder gaan dan de basistaken uit het VSV-basiskader – in het bijzonder de verbinding met het sociaal en informeel domein en de toerusting van professionals voor domeinoverstijgend samenwerken.

B. Programma Onbedoelde Zwangerschap en kwetsbaar (jong) ouderschap

Het programma Onbedoelde Zwangerschap en kwetsbaar (jong) ouderschap (2019–2028) stimuleert de (door)ontwikkeling, implementatie en borging van kennis ter verbetering van preventie van en ondersteuning en zorg bij onbedoelde zwangerschap en kwetsbaar (jong) ouderschap, met specifieke aandacht voor hoog risicogroepen. Het programma bestaat uit twee programmalijnen: Praktijkverbetering, gericht op verbetering van de lokale praktijk, en Onderzoek, gericht op kennisontwikkeling. Een integrale, domeinoverstijgende samenwerking tussen publieke gezondheid, sociaal domein en zorg vormt hierbij een centraal uitgangspunt.

C. Kaderprogramma Passende Zorg

Het Kaderprogramma Passende Zorg (2024–2028) stimuleert de ontwikkeling en implementatie van zorg die aansluit bij de behoeften, waarden en mogelijkheden van patiënten en cliënten. Binnen dit programma is onder andere het volgende project gesubsidieerd dat direct raakvlakken heeft met de integrale geboortezorg:

– Rotterdamse Zwangere Aan Zet – Implementatie Integrale zorg

In dit project wordt samen met verloskundig zorgverleners, beleidsmakers, zorgverzekeraars én zwangere vrouwen een praktische en haalbare strategie ontwikkeld om integrale zorg beter te implementeren in een Verloskundig Samenwerkingsverband (VSV). Het testen van de aanpak gebeurt in een VSV. Er wordt onderzocht wat zorgverleners nodig hebben en hoe zwangere vrouwen beter betrokken worden bij het ontwikkelen van shared care. Het project levert inzicht op in de factoren die succesvolle implementatie van integrale zorg bevorderen of belemmeren

D. Programma Zwangerschap en Geboorte II

Het programma Zwangerschap en Geboorte II heeft een brede kennisbasis opgebouwd op het gebied

van integrale geboortezorg en kraamzorg. De resultaten geven inzicht in wat werkt bij het organiseren van samenwerking binnen en rondom de geboortezorg, welke factoren daarin bepalend zijn en waar knelpunten liggen.

Organisatie van integrale geboortezorg

De volgende projecten leverden kennis op over de organisatie van en samenwerking binnen de integrale geboortezorg:
- COMPLETE-project: Verbinden geboortezorg en jeugdgezondheidszorg
- EGALITE studie: Integrale geboortezorg voor asielzoekers en statushouders
- GIZ methode voor gedeelde besluitvorming door aanstaande ouders en verloskundigen
- Shared Decision Making in de integrale geboortezorg
- VOICE studie: Variatie in de organisatie van integrale geboortezorg
- VALID studie: Praktijkvariatie in aantal inleidingen bij de bevalling

Kraamzorg

Op het terrein van kraamzorg zijn de volgende projecten uitgevoerd, die inzicht hebben opgeleverd in effectieve werkwijzen en aanknopingspunten bieden voor verdere implementatie en opschaling:
- De beste start voor de kwetsbare kraamvrouw en haar kind
- Het effect van continue begeleiding tijdens de bevalling door kraamverzorgende: de CC trial
- Kraamzorg op maat met GIZ-methodiek
- Kraamzorg op Maat – LIP 3.0
- SOS Kraamzorg: flexibele planning van kraamzorguren

Binnen programma Zwangerschap III is begin 2026 de KIWO-studie gestart:
- KIWO-studie: KLIM-hybride Implementatie-monitoring en Wetenschappelijke Onderbouwing

E. Kwaliteitsgelden

Vanuit de kwaliteitsgelden voor de kraamzorg is het volgende project gesubsidieerd dat inhoudelijk aansluit bij de doelstellingen van deze oproep:
- Samenwerking ten behoeve van de (post)natale periode

Dit project richt zich op een concreet knelpunt in de geboortezorgketen: het ontbreken van een landelijke structurele overlegstructuur tussen kraamzorg, verloskundigen, JGZ en ziekenhuizen. Op basis van een gemeenschappelijke probleemanalyse wordt een beleidsdocument ontwikkeld als basis voor heldere afspraken op landelijk niveau over zorginhoud en overdrachtsmomenten.

Vanuit de kwaliteitsgelden voor de verloskunde is de COMIC studie gesubsidieerd dat inhoudelijk aansluit bij de doelstellingen van deze oproep:
- www.childbirthnetwork.nl/vertrouwdeverloskundige

Het COMIC project richt zich op de implementatie van continuïteit van verloskundige zorg en beoogt om tools te ontwikkelen die verloskundigen en hun ketenpartners beter toerusten in het bieden van continuïteit van zorg.

Overige relevante programma's en infrastructuren

Naast de ZonMw-programma's zijn er bredere landelijke programma's en infrastructuren waarop projecten binnen deze oproep dienen aan te sluiten. Het gaat om lopende trajecten die een eigen dynamiek kennen maar inhoudelijk direct raken aan de doelstellingen van programmalijn 2. Aanvragers dienen te beschrijven hoe zij aansluiting zoeken bij de hieronder beschreven programma's en infrastructuren en hoe zij de daarin opgebouwde samenwerkingsrelaties en werkwijzen als vertrekpunt benutten.

Passende zorg

Passende zorg is de landelijke beweging waarmee zorgpartijen en de overheid, sinds het Kader Passende zorg (Zorginstituut Nederland, juni 2022) en het Integraal Zorgakkoord (IZA, 2022), de zorg goed, toegankelijk en betaalbaar willen houden. De 4 principes van passende zorg zijn: zorg is gericht op gezondheid in plaats van ziekte, komt in gezamenlijke besluitvorming met de patiënt tot stand, wordt waar mogelijk dicht bij de patiënt georganiseerd, en is doelmatig (effectief tegen een redelijke prijs). ZonMw ondersteunt deze beweging onder andere met het kaderprogramma Passende Zorg.

Aanvragen binnen deze subsidieoproep dienen aan te geven hoe zij aansluiten bij de principes van

passende zorg, met name waar het gaat om samen beslissen, doelmatige inzet van zorg en het orginiseren van zorg op de juiste plek binnen de integrale geboortezorg.

Kansrijke Start

Het actieprogramma Kansrijke Start heeft zich sinds 2018 gericht op de verbinding tussen de geboortezorg en het sociale en publieke domein voor gezinnen in kwetsbare situaties, door gemeenten te ondersteunen bij het opzetten van lokale coalities waarin professionals uit het medisch en sociaal domein samenwerken rondom de eerste 1.000 dagen. De vervolgaanpak Kansrijke Start 2022–2025 is afgerond; vanaf 2026 is Kansrijke Start een structureel beleidsdossier bij VWS, met een actieagenda tot en met 2030. De lokale en regionale coalities blijven het fundament van de aanpak en de financiële middelen voor gemeenten blijven structureel beschikbaar.

Aanvragen binnen deze subsidieoproep dienen inhoudelijk aan te sluiten op de opgave die Kansrijke Start adresseert. De lokale en regionale coalities Kansrijke Start – en de daarin opgebouwde infrastructuur, werkwijzen en samenwerkingsrelaties – dienen als vertrekpunt te worden benut.

Integrale Gezinspoli

De Integrale Gezinspoli is een aanpak waarin professionals uit het medisch en het sociaal domein gezamenlijk kwetsbare zwangeren en (jonge) gezinnen ondersteunen. De aanpak is in 2022 als pilot gestart in Den Haag en is met het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA, september 2025) landelijk aangewezen als basisfunctionaliteit binnen Kansrijke Start; de afspraak is dat er in elke gemeente of regio een Integrale Gezinspoli komt.

Aanvragen binnen deze subsidieoproep dienen aan te geven hoe zij aansluiten op de ontwikkeling van Integrale Gezinspoli's in de betreffende regio en hoe zij de daarin opgebouwde samenwerking tussen het medisch en sociaal domein als vertrekpunt benutten.

Landelijke Tafel Integrale Geboortezorg (LTIG)

De Landelijke Tafel Integrale Geboortezorg (LTIG) is het landelijke gremium waarin geboortezorgpartijen op basis van gelijkwaardigheid gezamenlijk besluiten nemen over de koers, verbeteringen en ontwikkeling van integrale geboortezorg. De LTIG is per januari 2025 ingericht om deze samenhang en eenheid te brengen in landelijke besluitvorming binnen de integrale geboortezorg. Aan de LTIG zijn negen organisaties vertegenwoordigd, namelijk BO Geboortezorg, Federatie van VSV's, KNOV, NVK, NVOG, NVZ, V&VN, Patiëntenfederatie NL en Zorgverzekeraars Nederland, met VWS als toehoorder in haar rol als stelselhouder en het CPZ als facilitator.
De LTIG heeft drie Werktafels ingericht rond de thema's kwaliteit, organisatie en data. Deze werktafels verzorgen de inhoudelijke voorbereiding van besluiten; de Werktafel Kwaliteit vertaalt de gemeenschappelijke doelstelling naar kwaliteitskaders (concrete basiskwaliteitseisen en indicatoren) en richt zich op de richtlijn Integrale Geboortezorg, de Werktafel Organisatie richt zich op de randvoorwaarden voor het organiseren van toegankelijke integrale geboortezorg, en de Werktafel Data zorgt dat gegevens beschikbaar en toegankelijk worden gemaakt.

De LTIG werkt aan de hand van een gezamenlijke visie en een gezamenlijk opgestelde werkagenda en concrete werkplan. Voor het opstellen van dit werkplan vraagt zij inbreng van o.a. overheidspartijen en deelt dit werkplan ook met hen. Dit werkplan is leidend voor het behalen van verbeteringen en resultaten.
Begin juli 2026 heeft de LTIG met consent besloten om aan de slag te gaan met de ontwikkeling van kwaliteitskaders voor de integrale geboortezorg, waarmee de principes van passende zorg vertaald zullen worden naar de praktijk van de integrale geboortezorg. De verdere uitwerking hiervan wordt opgepakt binnen de Werktafel Kwaliteit, in afstemming met de andere Werktafels en de LTIG. Dit kwaliteitskader past binnen de werkagenda en ondersteunt de LTIG ook bij vervolgtrajecten.

Aanvragen die zich richten op een gedeelde visie en verbetering van de samenwerkingskwaliteit tussen geboortezorgpartijen dienen aan te geven hoe zij zich verhouden tot de werkagenda en werkplannen van de Werktafels van de LTIG, en aan te geven hoe zij hierop aansluiten of eraan bijdragen.

Kraamzorg

De kraamzorg staat onder structurele druk. Het aantal kraamverzorgenden neemt jaarlijks met circa 10% af door te weinig financiering, hoge werkdruk en grote uitstroom van personeel, waardoor steeds meer gezinnen te weinig of geen kraamzorg krijgen. De problemen zijn de afgelopen jaren groter geworden: waar in 2023 slechts enkele regio's met wachtlijsten werkten, groeit dat aantal, en de

periode van capaciteitstekort wordt steeds langer. Bo Geboortezorg en Zorgverzekeraars Nederland werken samen om de uitdagingen in de sector aan te pakken. In een gezamenlijke visie beschrijven zij een toekomstbestendige kraamzorg, zodat cliënten kunnen rekenen op passende zorg en medewerkers met plezier kunnen werken.

In september 2025 zijn IZA-transformatiemiddelen (Integraal Zorgakkoord) vrijgemaakt voor vernieuwingen in de kraamzorgsector. Deze middelen zijn bedoeld om de kraamzorg toekomstbestendig, toegankelijk en betaalbaar te houden.

Aanvragen binnen deze subsidieoproep dienen aan te sluiten op de ontwikkelingen die vanuit deze middelen worden gestimuleerd en benutten de opgedane leerervaringen als vertrekpunt voor verdere implementatie of opschaling.

BIJLAGE 2 – STAATSSTEUN – DE-MINIMISVERORDENING

Om in aanmerking te komen voor subsidie onder de de-minimisverordening moet, behalve aan de inhoudelijke criteria van de subsidieoproep, ook worden voldaan aan enkele specifieke vereisten die volgen uit de de-minimisverordening. Deze vindt u hieronder.

Op grond van de de-minimisverordening kan een onderneming van verschillende overheidsinstellingen maximaal € 300.000,– aan subsidie ontvangen over een periode van 3 jaar zonder dat dit ongeoorloofde staatssteun oplevert. Bij het indienen van de uitgewerkte subsidieaanvraag dient u een Verklaring de-minimissteun in waarin u alle de-minimissteun opgeeft die u over de twee voorgaande belastingjaren en in het lopende belastingjaar heeft ontvangen. Als in het (recente) verleden subsidie is verstrekt als de-minimissteun, zou dat in de betreffende subsidiebeschikking of andere document uitdrukkelijk moeten zijn aangegeven.

Als er sprake is van samenwerking, waarbij meerdere ondernemingen begunstigde van staatssteun kunnen zijn, dan moeten alle ondernemingen voldoen aan de voorwaarden van de de-minimisverordening. Dit betekent dat alle ondernemingen die binnen het project subsidie ontvangen een eigen de-minimisverklaring moeten aanleveren.

Het is belangrijk om zorgvuldig na te gaan of de de-minimisdrempel niet wordt overschreden. Handelen in strijd met de Europese staatssteunregels kan leiden tot terugvordering van de verleende steun, vermeerderd met wettelijke rente.

Het de-minimisplafond geldt voor één onderneming. Artikel 2 lid 2 van de de-minimisverordening (nr. 1407/2013) geeft aan wanneer sprake is van één onderneming. Het kan namelijk voorkomen dat twee (of meer) ondernemingen een bepaalde band met elkaar onderhouden en onder deze verordening als één onderneming worden gezien. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het hebben van de meerderheid van de stemrechten van de aandeelhouders van een andere onderneming, het recht om onder meer bestuursleden van een andere onderneming te benoemen/ontslaan en het recht een overheersende invloed op een andere onderneming uit te oefenen.

Uw aanvraag voor subsidie wordt afgewezen als:
a. één van de situaties bedoeld in artikel 1 van de de-minimisverordening zich voordoet waarbij toepassing van de de-minimisverordening is uitgesloten;
   of
b. door toekenning van de gevraagde subsidie het de-minimisplafond zou worden overschreden;
   of
c. uw aanvraag anderszins niet voldoet aan de voorwaarden van de de-minimisverordening.

BIJLAGE 3 – STAATSSTEUN – AGVV

Om in aanmerking te komen voor subsidie onder de AGVV moet, behalve aan de inhoudelijke criteria van de subsidieoproep, ook worden voldaan aan enkele specifieke vereisten die volgen uit de AGVV. Deze vindt u hieronder.

- ZonMw verleent geen subsidie als het onvoldoende aannemelijk is dat uw aanvraag aan alle definities en voorwaarden van de AGVV voldoet, of als subsidieverstrekking naar het oordeel van ZonMw leidt tot het verlenen van ongeoorloofde staatssteun in de zin van artikel 107 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie.[12]
- ZonMw verleent geen subsidie als de datum van aanvang van de werkzaamheden aan het project of van aanvang van de activiteiten eerder is dan de datum van indiening van de subsidieaanvraag.[13]
- ZonMw verleent geen subsidie aan ondernemingen waartegen een bevel tot terugvordering uitstaat ingevolge een eerder besluit van de Europese Commissie waarbij door Nederland toegekende steun onrechtmatig en onverenigbaar met de interne markt is verklaard.[14] Voeg bij het indienen van de subsidieaanvraag een verklaring bevel tot terugvordering van staatssteun ingevuld en ondertekend toe.
- ZonMw verleent geen subsidie aan ondernemingen in moeilijkheden.[15] Voeg bij het indienen van de subsidieaanvraag een verklaring onderneming niet in moeilijkheden ingevuld en ondertekend toe.
- Cumulering van subsidies (of andere vormen van staatssteun) voor dezelfde – geheel of gedeeltelijk overlappende – in aanmerking komende kosten, mag er niet toe leiden dat de maximale steunintensiteit wordt overschreden. Indien reeds door een bestuursorgaan of door de Europese Commissie subsidie is verstrekt voor dezelfde – geheel of gedeeltelijk overlappende – in aanmerking komende kosten, dan zal ZonMw slechts een zodanig bedrag aan subsidie verstrekken dat het totale bedrag aan subsidie niet meer bedraagt dan het bedrag dat op basis van de AGVV mag worden verleend.[16] Voeg bij het indienen van de subsidieaanvraag een verklaring cumulatie van staatssteun ingevuld en ondertekend toe.

[12] Artikel 1 lid 5 AGVV
[13] Artikel 6 AGVV
[14] Artikel 1, lid 4, sub a AGVV
[15] Artikel 1, lid 4, sub c AGVV. Financiële moeilijkheden als bedoeld in artikel 2, lid 18 van de AGVV
[16] Artikel 8 AGVV